

АРКА ВYOБРАЖІНІ BRUNONA SCHULZA

АРКА УЯВИ БРУНО ШУЛЬЦА

Третя едіція Міжнародного Фестивалю Бруно Шульца у Дрогобичі пов'язана з ідеєю реценції та популяризації творчості Бруно Шульца як нескінченної інспірації для мистців різних національностей, як своєрідного джерела міжкультурного та міжлюдського діалогу – джерела, яке сьогодні необхідно визнати як символічний знак минулого століття і, водночас, як знак усього, що є понадчасовим і позаісторичним.

Понадчасовість мистецтва, літературної творчості і думки Шульца, його незаперечна універсальність, яка, водночас, є його винятковістю, знову і знову стає шляхом для творчих пошуків багатьох перекладачів, літераторів, літературознавців і мистців у всьому світі. Невичерпна уява автора втраченого „Месії” стимулює й інтригує, відкриває нові значення і перспективи слова й образу. Його уява за останнє п'ятдесятиліття творить у літературі й мистецтві вражаючу кількість інтерпретацій та реалізацій, що виводяться з-під знаку „Цинамонових крамниць”, „Санаторію під Клепсидрою”, „Республіки мрій”, „Книги Ідолопоклоніння” тощо. Вона ніби замикається у формі арки, щоби через цю форму та її всеохоплюючий сенс стати більш відкритою для кожної нової творчої думки, котра в цій арці – Арці Уяви Бруно Шульца – завжди знайде своє власне місце, якщо буде щирою і автентичною.

Арка Уяви Бруно Шульца – під таким гаслом відбувається третя тижнева едіція Міжнародного Фестивалю Бруно Шульца у Дрогобичі. Задум пов'язаний насамперед з тим, щоби показати художню багатомірність та мовну, культурну й національну багатозначність цієї Арки Бруно – щоби в окремих фрагментах представити її універсальність у нинішній дійсності та сенс її існування без жодних обмежень: національних, культурних, геополітичних.

На Третьому Фестивалі Шульц прозвучить різними мовами, в його слові й образі поєднуються різні культурні обшари, стаючи претекстом для особливого діалогу культур і творчия новий текст такого діалогу. Зустріч людей з різних країн, що творять під „знаком Шульца”, в його рідному місті Дрогобичі, в цьому особливому місці, котре, завдяки Шульцові, знайшло себе на карті світової культури поруч з Прагою Франца Кафки чи Дубліном Джеймса Джойса, – буде новою пропозицією для співпраці, для інтеграції у спільних проєктах й ініціативах нової Європи.

III Міжнародний Фестиваль Бруно Шульца у Дрогобичі під гаслом „Арка Уяви Бруно Шульца” – це перша в світі спроба творення багатонаціонального й багатокультурного виміру реценції шульцівської „мітизації дійсності”, а також презентування її дуже різних адептів-творців, котрі, завдяки зустрічі й діалогові в одному несподіваному місці, змирятимуть до формування своєї „єдності в множинності”, до віднайдення актуального універсального значення і сенсу уяви Шульца для різних народів і культур.

Арка Уяви Бруно Шульца чекає на зустріч з нею в Дрогобичі. І нагадує текст „Весни”, який запросить усіх до найрізноманітнішого його прочитання, позаяк сама весна у Шульца „в усіх версіях” читає свій власний текст:

Хто може взяти її за зле, що читає її вона вчиться водночас на то способів – комбінувати наосліп, слезувати в усіх напрямках, цаплива, коли їй вдасться щось відшифрувати серед оманного гадання на птахсах. Вона читає той текст уперед і наоспак, то гублячи сенс, то знову його вловлюючи, в усіх версіях, у тисячній альтернативах, трельях і цвіркотках...

(переклад Андрія Шкраб'юка)

Віра Меньок

СТІПЕНДИАТКА ПРОГРАМИ МІНІСТРА КУЛЬТУРИ І НАЦІОНАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ РП „ГАУДЕ ПОЛОНІЯ” 2008

Trzecia edycja Międzynarodowego Festiwalu Brunona Schulza w Drohobyczu wywodzi się z idei recepcji oraz promowania dzieła Brunona Schulza jako nigdy niekończącej się inspiracji dla twórców różnych narodowości, jako swoiste źródło dialogu międzykulturowego i międzyludzkiego – źródło, które dziś należy już rozumieć jako symboliczny znak minionego stulecia i równocześnie jako znak wszystkiego, co ponadczasowe i ponadhistoryczne.

Ponadczasowość literatury, sztuki i myśli Schulza, jego niewątpliwa uniwersalność będąca jednocześnie jego wyjątkowością, wciąż i od nowa staje się drogą dla nowych poszukiwaczy wielu tłumaczy, literatów, literaturoznawców i artystów na całym świecie. Niezwykła wyobraźnia autora zaginionego „Mesjasza” pobudza i intryguje, odkrywa nowe znaczenia i perspektywy słowa i obrazu. Jego wyobraźnia przez ostatnie pięćdziesiąt lat inspirowała w literaturze i sztuce wręcz zaskakującą wielość interpretacji i realizacji wywodzących się spod znaku „Sklepów cynamonowych”, „Sanatorium pod Klepsydrami”, „Republiki marzeń”, „Xięgi Bałwochwalczej” etc. Taka wyobraźnia jak gdyby zamyka się w kształcie arki, ażeby poprzez ten kształt i jego sens wszechobejmujący stać się jeszcze bardziej otwartą na każdą nową myśl twórczą i tworzącą, która w tej arce – Arce Wyobraźni Brunona Schulza – zawsze znajdzie swoje miejsce własne, jeśli tylko będzie szczerą i autentyczną.

Арка Wyobraźni Brunona Schulza – pod takim hasłem odbywa się trzecia tygodniowa edycja Międzynarodowego Festiwalu Brunona Schulza w Drohobyczu. Zamyśl wiążę się przede wszystkim z tym, żeby pokazać wielowymiarowość artystyczną i wieloznaczność językową, kulturową i narodową owej Brunonowej Arki – żeby w oddzielnych wyrazistych fragmentach przedstawić jej dzisiejszą uniwersalność oraz sens jej bycia ponad wszelkimi granicami: narodowymi, kulturowymi, geopolitycznymi.

Na Trzecim Festiwalu zabrzmiał Schulz w różnych językach, jego słowo i obraz połączył różne płaszczyzny kulturowe, będąc pretekstem niezwykłego dialogu kultur i tworzącym się na nowo tekstem takiego dialogu. Spotkanie ludzi z różnych krajów – kierowanych inspiracją „spod znaku Schulza” – w rodzinnym jego mieście Drohobycz, w tym szczególnym miejscu, które dzięki niemu znalazło się na kulturowej mapie świata obok Pragi Franza Kafki czy Dublina Jamesa Joyce’a, będzie nową propozycją współpracy, integrowania się we wspólnych projektach i inicjatywach nowej Europy.

III Międzynarodowy Festiwal Brunona Schulza w Drohobyczu pod hasłem „Арка Wyobraźni Brunona Schulza” jest pierwszą na świecie próbą pokazania wielonarodowego i wielokulturowego wymiaru recepcji schulzowskiej „mityzacji rzeczywistości” oraz przedstawieniem jej bardzo różnych odbiorców-twórców, którzy poprzez spotkanie i dialog w jednym nieprzypadkowym miejscu zmierzają będą ku kształtowaniu formuły „jedność w wielości”, ku oddaleniu aktualnego uniwersalnego znaczenia i sensu wyobraźni Schulza dla różnych narodów i kultur.

Арка Wyobraźni Brunona Schulza czeka na spotkanie w Drohobyczu. I śle fragment z tekstu „Wiosny”, który zaprosi wszystkich do najróżnorodniejszych jego „czytań”, ponieważ sama wiosna u Schulza „we wszystkich wersjach” czyta swój tekst własny:

Kto może jej wziąć za złe, że uczy się ona go czytać naraz na sto sposobów, kombinować na oslep, sylabizować we wszystkich kierunkach, szczęśliwa, gdy jej się uda coś odcyfrować wśród mylącego zgadywania ptaków. Czyta ona ten tekst w przód i na wspak, gubiąc sens i podejmując go na nowo, we wszystkich wersjach, w tysiącnych alternatywach, trelach i świergotach...

Wiera Meniok

STYPENDYSTKA PROGRAMU MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO RP „GAUDE POLONIA” 2008